

Mreža Žena Kosova

Podržava, štiti i promoviše prava i interese žena i devojaka na Kosovu

12. februar 2026. godine

Poštovani premijeru Republike Kosovo, gospodine Kurti,

Obraćam vam se u ime Mreže žena Kosova, multietničke mreže od 103 organizacije za ženska prava širom Kosova, koje zastupaju interese više od 10.000 različitih žena i koja je samo tokom 2025. godine unapredila prava više od 150.00 korisnica.

Čestitamo vam na formiranju nove Vlade Republike Kosovo. Nakon dugotrajnog procesa, pozdravljamo priliku da krenemo napred sa dugo očekivanim reformama, uključujući i one koje se odnose na proces pristupanja Kosova Evropskoj uniji (EU).

Istovremeno, želimo da izrazimo zabrinutost zbog niskog procenta žena imenovanih za ministre u novoj Vladi. Zakon o rodnoj ravnopravnosti predviđa jednaku zastupljenost žena i muškaraca u donošenju odluka (50%). Obezbeđivanje uravnotežene zastupljenosti nije samo zakonska obaveza, već je i ključno za demokratsko upravljanje i za unapređenje suštinske rodne ravnopravnosti na Kosovu.

Kako Kosovo napreduje sa suštinskim reformama, naglašavamo važnost sistematskog integrisanja rodne ravnopravnosti i prava žena u sve oblasti javne politike. Konkretno, pozivamo Vladu da hitno da prioritet sledećim ključnim zakonskim promenama, kao neophodnim za garantovanje ispunjavanja ustavnih i zakonskih obaveza Kosova u pogledu unapređenja rodne ravnopravnosti:

1. **Da se usvoji novi Zakon o radu** u skladu sa Direktivom EU o ravnoteži između posla i privatnog života, obezbeđujući jednaka prava žena i muškaraca na porodijsko, očinsko, roditeljsko i odsustvo radi nege. Obimni [dokazi](#) koje je prikupila MŽK, između ostalog, pokazali su da trenutni zakon doprinosi diskriminaciji žena u zapošljavanju i da je među glavnim faktorima koji potkopavaju učešće žena na tržištu rada. Ovaj zakon treba hitno izmeniti, u konsultaciji sa nama, poslovnim udruženjima i organizacijama za prava radnika, kroz transparentan i sveobuhvatan proces.
2. **Da se uspostave jasni indikatori za merenje napretka ka rodnoj ravnopravnosti u okviru Instrumenta za reformu i rast Zapadnog Balkana: Agenda reformi Kosova**, na osnovu predloga Agencije za rodnu ravnopravnost (ARR) i u konsultaciji sa organizacijama za prava žena. Ove reforme treba da budu sveobuhvatne i rodno osetljive, kako bi se osiguralo da koriste različitim ženama i muškarcima.
3. **Da se institucionalizuje rodno odgovorno budžetiranje** u okviru novog Zakona o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima, Zakona o finansijama lokalne samouprave i Zakona o javnim nabavkama, u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti polova. Integrisanje rodno odgovornog budžetiranja u sve reforme javnih finansija može osigurati da ga finansijski službenici u svim budžetskim organizacijama pravilno sprovode. Reforme treba da budu u skladu sa [smernicama](#) rodnog okvira javnih rashoda i finansijske odgovornosti (PEFA) i

[Ciljem održivog razvoja 5.c.1.](#) Ovo uključuje zahtev da sve budžetske organizacije transparentno objavljuju Izveštaje o rodnom budžetu i/ili anekse o rodnom budžetiranju.

4. **Stvoriti budžetsku liniju** u okviru Agencije za rodnu ravnopravnost **za podršku različitim grupama za prava žena**, u skladu sa obavezama Kosova prema Agendi za žene, mir i bezbednost, kako bi se tretirala [trenutna kriza finansiranja](#) koja ugrožava njihov važan rad u pružanju usluga, podizanju svesti, istraživanju, zastupanju i savetodavnim aktivnostima, kao i u podršci vladi i drugim zainteresovanim stranama. Finansiranje treba osmisлити u bliskoj konsultaciji sa različitim organizacijama za prava žena, kako bi se osiguralo da je transparentno, pravedno i zasnovano na potrebama.
5. **Pažljivo ulaganje:** Iako je osnivanje novih vrtića prioritet Vlade, kao što je istaknuto u Nacionalnoj strategiji razvoja, Evropskoj agendi reformi, Planu rasta i u vašem govoru sinoć, otvaranje ovih centara je bilo veoma sporo. Obezbeđivanje pristupačnije i jeftinije nege za decu, starije osobe i osobe sa ograničenim sposobnostima širom Kosova je od suštinskog značaja za omogućavanje ženama da uđu na tržište rada. [Istraživanje](#) MŽK-a pokazuje da bi ovo moglo stvoriti više od 9.900 novih radnih mesta, posebno za žene, transformacijom neplaćenog rada u plaćeni rad.

Iako su ovo naše ključne preporuke, nadamo se da će Vlada nastaviti da koristi naša istraživanja, preporuke zasnovane na dokazima i stručnosti kako bi informisala o drugim budućim promenama zakona, politika i programa. Pozivamo Vladu, u duhu inkluzivne i participativne demokratije, da obezbedi uključivanje grupa za prava žena u sve vladine radne grupe, kako bismo mogli da doprinesemo svojim stručnim znanjem u podršci ovim važnim reformama.

Radujemo se saradnji sa novom Vladom i svim ministrima na zaštiti, promociji i unapređenju prava žena na Kosovu.

S poštovanjem,

Igbale Rogova
Izvršna direktorka
Mreža žena Kosova